

BABADAG: NA POSVÁTNOU HORU JEDINĚ KAMAZEM A V BAČKŮRKÁCH

Tento článek pochází z webu [Za horami.cz](https://www.za-horami.cz), kde najdeš jeho online verzi včetně případné fotogalerie. Až budeš opět ve spojení se světem, můžeš se také podívat na Facebook [@zahoramicz](https://www.facebook.com/zahoramicz), co je nového.

Babadag je jeden z mála kopců v Azerbajdžánu, kde potkáte něco jako turisty. Zástupy poutníků se škrábou na více než tři a půl kilometrový posvátný vrchol nezdravě nalehko a když se mezi nimi zjeví blbec s batohem, jsou z toho paf. Z jedné strany hory je zelené, životem kypící údolí a z druhé polopoušť. V nejbližší dědině nemají ani normální obchod, ale u cesty k vrcholu stojí improvizovaná vysokohorská čajovna. Neškodný potůček se s jedním pořádným deštěm může změnit ve veletok, který spláchně naivní turisty. A tím kontrasty tohoto přechodu zdaleka nekončí...

Procházka v korytě řeky

Když cesta poprvé zamířila do téměř vyschlého říčního koryta, trochu nás to zaskočilo, ale vyježděné pruhy svědčily o běžném užívání téhle zkratky. Že nic není nemožné a stopovat se dá opravdu všude, nás přesvědčila posádka kamazu, který se za námi s pekelným rachotem zjevil po necelých dvou hodinách postupu. Stačilo mávnout a už jsme se vezli na korbě s klientelou místní „cestovky“, která si vyrazila do lesa na lov. Kluci nám ušetřili půl dne cesty a na rozloučenou hodili každému po půllitrovce coly, aby se nám pod ten Babadag (3 629 m. n. m.) stoupalo snáze.

Náš stop ...

BUDU TADY SEDĚT, DOKUD NEZMOUDŘÍTE!

Toho dne nás několikrát a pokaždé velmi důrazně varovali, že za žádnou cenu nemáme spát v lese, kde nás sežere divá zvěř. Radu jsme si vzali k srdci a vypracovali skvělý plán opevněného ostrůvku uprostřed říčiště, na kterém budeme celou noc udržovat oheň. Jemný deštík nás nemohl vyvést z konceptu. První, kdo trochu rozhodil naši idylu, byl až náhodný kolemjedoucí na koni, který se snažil naznačit něco o velké vodě. Při pohledu na neškodný potůček opodál jsme znepokojující zvěsti vesele ignorovali a vytrvali v postaveném táboře.

Špatný nápad

Díky bohu, že druhý domorodec půl hodiny po něm měl více trpělivosti. Pán si dřepnul na bobek a dal jasně najevo, že neodejde, dokud se nesbalíme a nevypadneme z v tu chvíli již mírně podemílaného ostrova. To, co se tvářilo jako solidní štěrk, se s vytrvalým deštěm rychle měnilo v polotekuté bahno a briskně se tvořící potůčky dávaly zapravdu oběma moudrým mužům. Těžko říct, kdy bychom z naivního bezpečí našich stanů zaregistrovali změnu situace, ale už takhle jsme se přes výhrůžně hučící řeku, kde najednou teklo o polovinu více vody, evakuovali na poslední chvíli.

Co borec opravdu nechápal, proč se hloupí čeští turisté raději ubytují v záplavové zóně než v přístřešku u oplocené chaty o tři sta metrů dále. Že máme strach, jestli na nás zase nepřijde nějaký více či méně právoplatný majitel pozemku hrozící výpraskem, jako především, jsme mu vysvětlit nedokázali. Jenže pokud si máte

vybrat potenciální riziko našťvaného domácího, možnost sežrání medvědem nebo jistotu vyplavení, berete první možnost.

Horské zátiší

ÚDOLÍ BAČI NIKOLAJE

Azerbajdžán je kouzelný v tom, že pokud si nevíte rady, stačí se zastavit, tvářit se bezprizorně a do pěti minut se zjeví někdo, kdo by se roztrhal, aby vám pomohl. Že tenhle postup platí ve městě plném lidí, není až tak překvapivé. Ale když se funkčnost metody potvrdila uprostřed divočiny, kde byl znenadání se zjevivší jezdec v podstatě jediným člověkem, kterého jsme přes den potkali, uznale jsme téhle zemi přičetli další body k dobru.

Výhled na celé údolí, kterým jsme přišli

Děda nás nasměroval do správného údolí, na jehož konci stála chaloupka bači Nikolaje. Bača zde žije údajně po celý rok přičemž společnost mu dělá jeho rodina, stáda dobytka a smečka přiměřeně agresivních psů. Jeho krávy produkují nejlepší smetanu na světě a jehňata vám rozněžní expedici na týden dopředu. Jen bližší spřátelení může být mírně traumatizující, pokud jste zrovna vyvolený člen výpravy, kterému halasný pastevec věnuje nevyžádanou pozornost. Každopádně zimu a totální uvěznění sněhem si tady v té kotlině ze tří stran sevřené tříkilometrovými vrcholy nedokážu představit. Podotýkám, že i v létě je to den a půl cesty od první vesnice.

S BATOHEM? JSTE NORMÁLNÍ?

Od bačovny začínalo první skutečné stoupaní. Rovnou za nosem, pokud hodně zakloníte hlavu. O pár set metrů výše nás dohnala skupina místních chlapů vyzbrojených... ničím. Šli úplně nalehko a jediné vybavení představovala bunda zavěšená na špagátě a svetr kolem pasu jednoho z nich. Naše krosny jim přišly strašně vtipné a mermomoci si je chtěli vyzkoušet. Po kilometru nám je zase slušně vyštavení vraceli.

Normální vysokohorská čajovna

Hlavní voj poutníků přicházející z druhé strany hřebene od parkoviště, kam jezdí auta z Lahice (Lahidže), nás opětovně přesvědčil o tom, jak je dobrý nápad nechodit nejpoužívanější trasou. Domorodci drápající se na vrchol představovali pestrou módní přehlídku obuvi nevhodné do hor. Holínky byly standard a kopačky běžná záležitost, ale s velkým náskokem vyhrála slečna, která si to po kamenité pěšině štrádovala v pletených bačkůrkách. S vodou se většina „horalů“ neobtěžovala. Proč taky když jsou podél celodenní cesty dvě čajovny, kde si každý zapije svých pár kostek cukru deckou černého čaje a jde dál. Návrat v polomrtvém stavu zde není ojedinělou záležitostí.

Kam to sakra jdeme?

Okolí hory jako naschvál zalila mlha a nechala nám k dívání pouze kamenné mohylky s podpisy nedávných návštěvníků a houževnaté květiny držící se v nehostinné suti. O to spektakulárnější byl sestup do údolí. Pokles pod hranici mraků odhalil fantasticky řezané hřebeny protkané koryty říček a potoků. Naše cesta tím největším z nich se jasně rýsovala mezi zvedajícími se stěnami a slibovala, že se další den nudit rozhodně nebudeme.

Perfektní výhled na sestup

DVACETKRÁT DO TĚŽE ŘEKY VSTOUPÍŠ

Denní program: nechat se probudit stádem ovcí, obejít našťvané čokly, slézt do koryta mezi skalami, brod, žába, brod, bačovská samota, brod, pozůstatky domů, brod... Překonávání vody tam, kde se říční zákruta nedala rozumně obejít se stalo celodenním refrénem s tóny přehazovaných bot dopadajících na protější břeh těsně vedle louží a lehkým podtextem balancování se vším svým majetkem na zádech v dravém proudu.

Brodění řeky

Na konci mnohočetných vodních exkurzí měla být vesnice Qarxun (Karchun). Očekávaná oáza civilizace ve vyschlé polopoušti ovládající okolní krajinu, kde doplníme tenčící se zásoby. Předpoklady turistů však nebývají dostačujícím motivem pro skutečnou existenci, jak jsme se přesvědčili v místním „obchůdku“, kde rychlý pohled po interiéru plechové budky odhalil pouze čokoládové tyčinky a zásoby alkoholu. Nám docházející chleba a případné pochutiny na něj nevedli, protože tohle všechno si rodinné usedlosti zvládaly obstarat buď samy se svých zdrojů nebo v rámci občasných výprav nákladákem do světa. Naštěstí nás jeden z opodál lelkujících mužů uklidnil, ať chvíli počkáme, načež oběhl všechny panímámy ve vesnici a vrátil se s dvěma obrovskými chleby a velkou taškou sýra – že je to dárek. Klasický Azerbajdžán...

Vesnice v polopoušti

S poděkováním jsme se přesunuli o jedno masivní stádo koz, pár vrahů a jednu ves dále do Rūku, za kterým jsme to zapíchli před kaňonem, jenž nám doporučoval jeden z mála Azerbajdžánských opravdových trekařů, kterého jsme cestou potkali. Ani tenhle světem protřelý fotograf však nezapřel zemi původu, když se hrozně divil, jak můžeme na cestách fungovat bez hrnečků na čaj a - i když se ovládal - pít posvátného nápoje přímo z ešusů zjevně považoval za jistou formu barbarství.

Obchodák

NENÍ KAŇON JAKO KAŇON

Nápad projít kaňonem rovnou s batohy na těžko jsme zavrhlí ve prospěch ležernější formy postupného průzkumu dvěma půlkami expedice střídajícími se na stráži u tábora. Pekelně horké dopoledne jsem si zpříjemnil objevem menšího ale o to kouzelnějšího kaňonku, který se v nesčetných kličkách zařezával do kopce naproti našeho placu a stal se pro mě jedním z těch naprosto neznámých míst, kam se člověk chce ještě aspoň jednou v životě podívat. Velký kaňon byl fajn, ale oproti menšímu bráchovi ve vzpomínkách trochu bledne.

Průzkumná výprava zpátky do vesnice kromě toho, že se večer tradičně dobře najedla, zjistila v rámci své návštěvy i odjezd hromadného terénního vozidla směr skutečná civilizace. Pátá hodina ranní se nám moc nezamlouvala, ale na výběr nebylo.

Druhá možnost znamenala nákladní maršrutku nestihnout a marně shánět odvoz přes den - což se nám taky povedlo.

Vesnická romantika

JEZDIT JAKO OVCE

Po hodinovém vasedávání na kraji cesty jsme pochopili, že dnes už nic nepojede a začali vyptávací kolečko po domech. Jeden čaj, druhý čaj, buchta, oběd, ale žádné auto. Trvalo půl dne, než se pánovi, který neodolal a naši návštěvu si natočil na prastarou videokameru, podařilo jednoho souseda ukecat a půjčit nákladák (jako řidiče dodal svého syna). Z korby pro ovce udělal úložný prostor pro lidi tak, že ji vystlal polštáři. Byl to poměrně drazé zaplacený komfort, ale neměli jsme na vybranou, protože lhůta platnosti našich víz se nepříjemně přiblížila a my chtěli ještě pár bizarností této země stihnout.

Tak nějak ...

Množství prachu, které jsme svým průjezdem vyprahlou pustinou zvedali do vzduchu, by stačilo na pokrytí půlky měsíčního povrchu. Po padesáti kilometrech jsme vypadali jak muzejní exponáty zapomenuté na hodně staré půdě. Naštěstí to vůbec nevadilo, protože na dvorek, který se díky pánovi z protějšího obchodu stal našim nocležištěm, jsme v této podobě zapadali naprosto dokonale.

Cesta pustinou

PRAKTICKÉ INFO

Informace o vízech a vstupu do země:

<http://zahorami.cz/2016/03/azerbajdzan-viza-a-povoleni-ke-vstupu-do-chranenych-pohranicnich-oblasti/>

Mapka se zakreslenou trasou.

Pro orientaci doporučuji [stále nepřekonané ruské mapy](#). Dobrým doplňkem pro celou zemi je automapa Azerbajdžánu „Azərbaycanın avtomobil yolları“.

Na Babadaq se dá z vnitrozemní strany vypravit ze dvou směrů. **Klasická cesta vede z Lahice**, odkud vede sjízdná cesta až pod horu a proudí tudy největší dav lidí. **Alternativou je trasa z Istisu**, kterou jsme šli my. Ve vesnici se stačí zeptat a poradí vám správnou cestu. Ta záhy končí v řece, kterou se jde v podstatě celý den (jen občas cesta vede mimo). Několikrát jsme byli varováni, že nemáme spát v lese. Po zhruba dni putování cesta vyjde z koryta a vede kolem oplocené lovecké chaty, u které je **patrový přístřešek**, který se dá využít k přespání. U chaty byla voda.

Po cca 2 km je potřeba nenechat se zmást již neexistující cestou zakreslenou v mapě přes zalesněný hřeben a tento obcházet údolím vlevo. Bačovna je půl dne cesty a doporučuji u ní zakotvit a nabrat síly na náročný přechod. Velmi teoreticky by se dal stihnout v jednom dni od chaty, když nebudete zacházet na vrchol, ale bylo by to natěsno a riskantní. Spát na hřebeni nedoporučuji. Bačovna má samozřejmě zdroj vody.

Trek přes Babadag je i bez zacházky k vrcholu sice nijak technicky těžkou, ale přece jen fyzicky přiměřeně náročnou záležitostí díky velkému převýšení a výšce, kde už lze pocítit nižší tlak. Spát se dá na konci dlouhého klesání kousek nad řekou na druhé straně hory. Vodu jsme nabírali v některém z přítoků.

Další den cesty vás zavede do Qarxunu a cca půlden je to pak ke kaňonu za Rükem. Kaňon prý lze projít na těžko s batohy - nezkoušeli jsme, ale nevypadalo to nemožně. Pokud máte čas navíc, tak celá výprava ke kaňonu je zajímavým putováním po nezvyklé krajině a mrknout se do něj není určitě ztráta času. Pokud čas navíc nemáte, stačí se porozhlédnout okolo vesnic a kaňon můžete vynechat. **Pitná voda v okolí není a je potřeba si ji zajistit ve vsi.**

Nepočítejte s dokoupením potravin ve vsích Qarxun a Rük. Obchody zde nejsou. V případě nouze ale pomohou místní obyvatelé.

Dostat se z těchto končin není žádná sranda. Dodnes nevíme, jak to bylo s údajnou maršrutkou, která odtamtud měla jet. Ale něco hromadného tam asi opravdu jednou za čas (za den, za dva?) jezdí. Nákladní auto nás přišlo na 70 manatů (1 manat= cca 1 euro) celkem za cca 50 km.

Zpětně jsem pomocí mapy, fotek a googlu zrekonstruoval, že nás

nákladák vyhodil nejspíše v okolí městečka Güləzi (Gulazi). Odtud už jezdila maršrutka do Quby.

DOPORUČENÁ ČETBA

Pokud vám v hlavě straší otázka, co si na takový přechod nabalit a co raději nechat doma, jak v polních podmínkách vařit aspoň trochu jedle a nebo chcete aspoň pár dobře míněných tipů, doporučuji ke čtení tyhle tři články:

[Balení krosny](#)

[Vaření na treku](#)

[Tipy pro horaly - začátečníky](#)

Tento článek pochází z webu [Za horami.cz](#), kde najdeš jeho online verzi včetně případné fotogalerie. Až budeš opět ve spojení se světem, můžeš se také podívat na Facebook [@zahoramicz](#), co je nového.